

ZARFLAR

✓ Fiillerden, fiilimsilerden, sıfatlardan veya zarflardan önce gelerek onların durumunu, zamanını, yönünü, miktarını belirten sözcüklere zarf (belirteç) denir.

- Yaşadıklarını **gülerek anlatıyor.** (Fiilin durumunu belirtmiş.)
Zarf Fiil
- Türkçe yazılışı **yarın yapılacak.** (Fiilin zamanını belirtmiş.)
Zarf Fiil
- Bahçeden **dışarı çıkmayın.** (Fiilin yönünü belirtmiş.)
Zarf Fiil
- **En güzel günler** sizinle olsun. (Sıfatın miktarını belirtmiş.)
Zarf Sıfat İsim
- Arkadaşlarını **çok kırmıştı.** (Fiilin miktarını belirtmiş.)
Zarf Fiil
- **Bu konuyu çok iyi anladık.** (Zarfın miktarını belirtmiş.)
Zarf Zarf Fiil

Zarfların Özellikleri

1- Zarflar da tıpkı sıfatlar gibi tek başlarına kullanıldıklarında isim görevindedir. Zarf görevini cümle içerisinde kullanımına bağlı olarak kazanır.

2- Bir sözcük fiille bağlantılıysa, fiili niteliyorsa zarf; isimle bağlantılı olup ismi niteliyorsa sıfat görevindedir.

- **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin zarf mı sıfat mı olduklarını karşılarına yazınız.**

<u>Sıcak</u> hava herkesi bunalttı.		Misafirlere <u>sıcak</u> davrandı.	
<u>Küçük</u> evlere ilgi arttı.		Elbise üzerine <u>küçük</u> oldu.	
Öğretmeninizi <u>iyi</u> dinleyin.		<u>İyi</u> haberlerini bekliyoruz.	
Metni çok <u>hızlı</u> okudu.		<u>Hızlı</u> arabaları çok severdi.	

3- Zarflar beş grupta incelenir:

1- Durum Zarfı **2-** Zaman Zarfı **3-** Yer-yön Zarfı **4-** Miktar Zarfı **5-** Soru Zarfı

ZARF ÇEŞİTLERİ

1- Durum zarfı

Fiilleri durum yönünden etkileyen sözcüklerdir.

Fiile sorulan “**Nasıl?**” sorusuna cevap verir.

➤ **Çekingen** davranıyordu. (Nasıl davranıyordu?)

➤ **Koşarak** uzaklaştı. (Nasıl uzaklaştı?)

NOT:

1- Durum bildiren sözcükler fiilin önüne gelirse durum zarfı, ismin önüne gelirse niteleme sıfatı olur.

➤ Çok **güzel konuşuyorsunuz.**
Durum zarfı Fiil

Güzel havaya aldandık.
Nit. S. İsim

2- Zaman Zarfı

Fiilin bildirdiği işin, oluşun veya hareketin zamanını belirten zarflardır.

Fiile sorulan “**ne zaman?**” sorusuna cevap verir.

➤ **Bu akşam** size geleceğiz. (Ne zaman geleceğiz?)

Her yaz tatile çıkarız. (Ne zaman çıkarız?)

NOT:

Zaman bildiren her sözcük zaman zarfı olarak kullanılmayabilir. Bir sözcüğün zaman zarfı olabilmesi için fiilin zamanını belirtmesi gerekir.

➤ “Akşamları çok seviyorum.” cümlesinde “akşamları” sözcüğü fiile sorulan “Ne zaman?” sorusuna cevap vermediği için yani fiilin zamanını belirtmediği için zarf değil isimdir.

3- Miktar Zarfı

Fiillerin, sıfatların ve zarfların miktarını belirten sözcüklerdir.

Bu sözcüklere sorulan “**Ne kadar?**” sorusuna cevap verir.

En çok kullanılan miktar zarfları şunlardır: az, çok, fazla, pek, azıcık, biraz, oldukça, epeyce, daha, en...

➔ Fiilin miktarını belirtir.

➤ Arkadaşlarını **çok** özledi.
➤ Yemeği **fazla** kaçırdım.

➔ Sıfatın miktarını belirtir.

➤ **Çok** zor bir soru olmuş.
➤ **Daha** büyük bir ev almışlar.

➔ Zarfın miktarını belirtir.

➤ **Çok** hızlı koşuyordu.
➤ Toplantı **epey** uzun sürdü.

- Aşağıdaki cümlelerde miktar zarfını bulup neyin miktarını belirttiğini yazınız.

Seni çok bekledik.	
Biraz yüksek bir tepeydi.	
Pek sevimli bir çocuktü.	
Çok çabuk unuttu.	
Sınava çok çalışmış.	
Daha iyi olmalısınız.	
Çok uzun bir geceydi.	
Oldukça dikkatli dinledi.	

4- Yer-yön Zarfı

Fiilleri yer-yön bakımından belirten zarflardır.

Fiile sorulan “**Nere(ye)?**” sorusuna cevap veriler.

“İçeri, dışarı, aşağı, yukarı, ileri, geri, öte, beri” sözcükleri yer-yön zarfı olarak kullanılır. Bu sözcükler kesinlikle ek almazlar. Ek alırlarsa isim olurlar.

➤ Çocuk **içeri** girmiş. (İçeri sözcüğü fiilin yönünü belirtmiş.)

Çocuk içeriye girmiş. (İçeriye sözcüğü ek lduğu için zarf değil isimdir.)

5- Soru Zarfları

Fiilleri soru bakımından belirten zarflardır.

Bir cümlede zarfları bulmak için kullandığımız “**nasıl, neden, niçin, niye, ne (eylemin nedenini sormak için kullanılıyorsa), ne zaman, nereye, ne kadar?**” cümle içerisinde yer aldıklarında soru zarfı olur.

➤ Bu arabayı **nasıl** aldın?
➤ Bize **ne zaman** geleceksin?
➤ Dersin bitmesine **ne kadar** kaldı?
➤ Toplantıya **neden** yetişemedin?
➤ **Ne** ağlıyorsun öyle sessiz sessiz?
(“Ne” sorusu eylemin sebebini sormak için, “neden?” sorusu yerine kullanılmıştır.)

Aşağıdaki cümlelerde geçen zarfları bulup altını çizerek türünü işaretleyiniz.

Cümleler	Durum Zarfı	Zaman Zarfı	Miktar Zarfı	Yer yön Zarfı	Soru Zarfı
Yarın akşam güzel bir maç izleyeceksiniz.					
Önündeki evrakları uzun uzun inceledi.					
Yeni taşındığı şehirde çok küçük bir ev tutmuştu.					
Kavga çıkaran adamı mağazadan dışarı attılar.					
Bu dertten ne zaman kurtulacağız?					
Bütün kitaplarını özenle yerine yerleştirdi.					
Birkaç gün içinde beklediğimiz paket kargoya verilir.					
Onun annesi bize çok iyi davrandı.					
Asık suratlı insanlar burada iyi karşılanmazlar.					
Yukarı çıkıp kardeşini uyandırdı.					
Akıl, herkes için en değerli sermayedir.					
Bu adada eskiden insanlar yaşıyormuş.					
Bu soruyu niçin öğretmeninize sormadınız?					
Çocuk, arkadaşlarına heyecanla olanları anlatıyordu.					
Kuşlar, sonbaharda sıcak ülkelere göç eder.					
Balkondaki eşyaların hepsi aşağı düştü.					
İnsanlara yardımcı olmak en güzel davranıştır.					
Askerler, hücum emriyle ileri atıldı.					
Güle güle gidin, yolunuz açık olsun.					
Dün, ondan kötü bir haber geldi.					

Aşağıdaki cümlelerde zarf olan sözcüğü ya da sözcükleri bulup türünü karşısına yazınız.

Cümleler	Zarf	Zarfin türü
Uzun saçlı adam etrafına aldirmeden yürüyordu.		
Onu en son ne zaman görmüştünüz?		
Açık konuşur, sözünü kimseden esirgemezdi.		
Yaşlı bir adam açık kapıdan içeri girdi.		
Yaz tatilini sabırsızlıkla bekliyordu.		
Yarınki sınava epey çalışmıştı.		
Araba bozuk yoldan hızla geçti.		
Köye internet önümüzdeki ay bağlanacaktı.		
Hemen aşağı inip olaya müdahale etti.		
Dün gece sabaha kadar uyumamış.		
Aldığım kitapları daha okumamış.		
Siparişleri yetiştirmek için az uğraşmadık.		
En güzel şiirlerini gece yazarmış.		
İki gündür odasından dışarı çıkmamış.		
Bunca yolu bu havada nasıl geldiniz?		
Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden.		
Bencil insanlar toplumda pek sevilmezler.		
Ne ağlarsın benim zülfü siyahım?		
Bir akşamüstü ansızın buradan taşındılar.		
Yağmur yağınca toprak mis gibi kokardı.		